

Ludvíkovy internetové noviny

Sborník k 85. narozeninám Ludvíka Vaculíka
23. července 2011

„Ještě jsem potřeboval zarazit, aby kamarádi nechystali třeba nějaký sborník. Nezesměšním se však, budu-li je zarážet v něčem, co nedělají? Nedělají-li to však, tedy jak to že ne? Kdo se o to asi stará? Má Kadlečkovu adresu? A jsou to strašní nedochvilové, krom Pavla Kohouta. Ivan Klíma bude mít nějaký výtečný nápad, ale škoda, že na to všecko bude vlastně pozdě. A čím mi oplatí Karel Kosík, když já jsem si na něm dal záležet. O čem asi bude zas písmenková mřížka páně Václavova? Jakou káravou poznámku asi budu muset vyčíst z řádků Sášových? Chtěl bych tam mít psáno něco od Milana Šimečky, a skoro jsem mu napověděl co. Že hraju pěkně na housle a že tím byl překvapen. Nedomákal bych si vysvětlit, kdyby chyběli oba Brňáci. Ale jenom žádnou moravštinu, chlapci, protože ze svých padesáti let já se už deset bojím, že hraju takového moravského kašpara pro Prahu, který milými dialektismy přetírá dírky v chytrosti a maskuje díry ve vzdělání, svou hrubost dost úspěšně podává jako šarmantní svéráz, drzost už mu ti volové berou za lidovou upřímnost a neuvěřitelnou svévoli za právo nadané osobnosti.“

Ludvíkovy noviny k padesátým narozeninám (1976)

BIJ SE BIJ STARÝ MORAVSKÝ ORLE I SE SVOU ORLICÍ A ORLAČATY

to přeji michři

(Foto: Alexandra Alvarová)

Když pomyslím na pana Vaculíka, tak si vybavím teplý podvečer v Dolních Věstonicích a pár Skácelových veršů.

Je zvláštní, že si nevzpomenu na vlivné a důležité politické eseje, ale na zvuk cimbálu, zažloutlou trávu na Klentnici. Tam si jej někde kladu na posvátné, problematické výšiny Pálavy, moravské Valhaly, a ne do Bílých Karpat, kam podle mě rodem patří víc než do valašských Beskyd.

Čekám, co napíše. Čekám na útlou knížku, na fragmenty shrnující bohatý život. Možná ji napsal, možná to je *Sekyra*, nevím, ale jako by bylo ještě něco nedořčeno.

Václav Cílek
(psáno pro tzv. „Vaculíkův neviditelný web“)

Milý Ludvíku,

já přeji Tobě všechno nejlepší k narozeninám – zdraví a štěstí, inspirace a spokojenost, radost a zamyšlenost... každého času *Rušný dům* :-)) ...že Ty máš vždy slovo i písničky.

Jsem s Tebou a zdravím Tě srdečně.

Tvůj knihkupec z Berlína
Matěj (Matthias Franz)
Berlín 23. července 2011

Bylo to v září 1978 u Vlasty Chramostové a já byla poprvé celá omámená, ve společnosti lidí, od kterých jsem jen četla texty v daleké Kanadě na břehu Pacifiku. Hrál se bytové divadlo: *Macbeth*. Ludvík Vaculík seděl na pohovce. Nabrala jsem hluboký dech a s tlukoucím srdcem jsem se blížila k němu: „Pane Vaculík, jsem z Kanady, znám Vaše psaní... četla jsem...“ a došel mi dech. „Ah, tak jste se mi zhmotnila,“ pravil autor *Dvou tisíc slov*, pomalu sáhl do kapsy, vytáhl píšťalku a začal hrát. Zvuk té píšťalky mě provázel od toho okamžiku.

HAPPY BIRTHDAY, PANE VACULÍK,
HAPPY BIRTHDAY, LUDVÍKU!!!

Marketa (Goetzova-Stankiewicz) z Vancouvru

(Foto: Miroslav Zajíc)

Milý pane Vaculíku,

děkuji Vám za Vaše originální a často jasnozřivé myšlení a vidění, které nás svou bystrostí a úhly pohledu nepřestává překvapovat a fascinovat, které nás učí myslet hlouběji, všimat si světa a lidí kolem sebe méně povrchně, v detailech, na které jsme předtím ani nepomysleli,

děkuji za Vaše neochvějné přátelství, které nelze zrušit žádnou banální lapálií, jak je dnes mezi lidmi zvykem, za Vaši vřelost vůči přátelům, které si všichni nesmírně vážíme a rádi jí využíváme a hřejeme se v ní,

děkuji Vám za to, že vždycky přispěcháte na pomoc lidem v těžkých životních situacích, zajímáte se, pomáháte,

noblesně a s taktem je podpíráte tak dlouho, dokud se ne-
vzpamatují – já osobně Vám to nikdy nezapomenu...,

děkuji Vám za to, že jste nám v normalizaci svými
texty v tehdejší sešněrovaném a šedém životě usnadňo-
val a obohacoval život – vrhali jsme se například na sa-
mizdatový měsíčník *Obsah* a rychle vyhledávali poslední
barevnou stránku (někdy žlutou, někdy růžovou nebo ble-
děmodrou) s Vaším novým fejetonem,

děkuji Vám za Vaše knihy, které nás nutí vidět svět,
jak jsme ho dosud neviděli,

děkuji Vám za to, že nás učíte, jak důstojně přemá-
hat neduhy charakteru a stáří... ☺

děkuji Vám také za Madlu!

A tak by se dalo pokračovat...

Prostě – děkuji Vám (i za ostatní) za to, že jste. Máme
Vás rádi a doufáme, že Vám budeme moci být nablízku
ještě dlouhá léta.

Hodně zdraví a dobré mysli do dalších let! Ať Vám to
ještě dlouho zpívá!

Vaše Jarka Jiskrová (baba nakladatelka)

Murnau 23. července 2011

Milý Ludvíku!

Když jsme se před 37 lety v červenci 1974 – to Ti bylo 48 let - před naším nedobrovolným odjezdem do Bavorska loučili, daroval jsi mi hoblík (viz foto) - ještě ho mám schovaný - s vlastnoručním textem:

Milý Oto!

Na shledanou v lepších časech!

7.7.1974 Ludvík Vaculík.

V lepších časech po roce 1989 jsme se, zaplať Pán Bůh, tu a tam setkali.

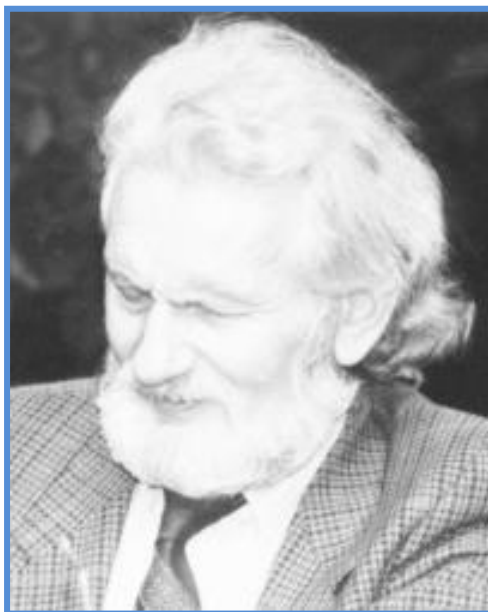
Takže dnes, kdy slavíš 85.narozeniny, si přeji, abychom se ještě mnohokrát setkali, aby Ti zdraví sloužilo a abych si tu a tam mohl od Vaculíka cosi chytrého přečíst!

Oto Fihla

a

Marie

Niekoľko viet Ludvíkovi Vaculíkovi

Charakterizovať nekonformného českého spisovateľa Ludvíka Vaculíka ako mravokárcu je mimoriadne nepresné. Skôr by som povedal, že je to „svojej hlavy chlap“, ako nazvala Božena Němcová nášho básnika Janka Kráľa. Pravdivý, priamy a rovný v celom živote a v každom slove bez klišé.

Byť svojej hlavy chlap, inými slovami byť integrovanou a sebaidentickou osobnosťou je vzácna samozrejmosť. Je to slobodná ľudská bytosť. Pre niektorých starý hundroš a mrmloš. Alebo kritický intelekt?

Rotačnou osou jeho knihy *Sekyra* je domov, hľadanie detstva alebo toho, čo je v nás pôvodné a neporušené. Účtovanie s detstvom a s krajinou, kde sa konalo. Mravné kritérium, hodnota a istota citová i intelektuálna. Zem, matka, krajina predkov, legenda, epos a mýtus o otcovstve a synovstve. Román *Morčata* znamená účtovanie ďalšie:

syn sa tu sám stáva otcom, má svoju novú rodinu v čase prítomnom.

Na jar 1969 robil Ludvík Vaculík na Slovensku reportáž do Literárik a medziiným sme mu s Palom Hružom spievali pieseň Kapusta, Kapusta, čože si pokradou, ej, že ťa poviazali do hrubých povrazov, ktorá bola potom nosným motívom Ludvíkovej reportáže. Tu niekde sa začalo naše priateľstvo.

Stará baladická pieseň, pretože je básňou, dobre vie, čo sa dakedy stane. Je to predtucha, predurčenie. Určuje povahu cesty metaforicky i naozaj. Pieseň máme zpívať poco rubato, čož v hudební terminológii znamená poněkud neklidně.

Čo je v piesni, to sa kliesni. Pieseň predvída. Oj, zabili, zabili viac chlapcov bez viny v maličkovej zemi okupovanej vojskom. Čo je v piesni, nech sa kliesni. Tú pieseň človek počuje aj dnes a teraz, hoci trochu v inom tempe a tóne ju spievajú iní v maličkovej krajine okupovanej bezduchým hmotárstvom.

Mal som šťastie mimoriadne, ale aj z toho plynúce nepríjemnosti od vrchnosti, že sa mi akosi požechnane podarilo zamiešať sa medzi „skrachovaných“ disidentov, tie vysoko mravné a intelektuálne osobnosti, najmä v Čechách, ale aj tu. Stredom kruhu mi bol Ludvík Vaculík a ľudia okolo neho. Ďakujem im za veľa, apoštolom ľudskosti. Aj oni mi pomohli zachrániť sa pred zúfalstvom, bezúfnosťou a surovou osirelosťou. Písali sme si epištoly, písali sme si fejtóny, vydávali knihy i časopisy *Obsah* a *Fragment*.

Jaro je tady! pravidelne nás utešoval Ludvík Vaculík svojimi samizdatovými fejtónmi a vždy sa podvedome a ironicky tušilo, že sa blíži aj totalitný odmäk a miernejšie mrazy. Boli sme spoločensťvo, bratstvo, tatarkovská obec Božia, plní vzájomnej dôvery, naplnení láskavosťou, nezištným porozumením a úctou ako prví kresťania v mocnej a búťlavej ríši rímskej za cisára Neróna predtým, než sa

ich viera stala štátnym náboženstvom a inštituovala sa.

S Ludvíkom sme si písali iba obyčajné listy, aby nám nebolo i pusto i smutno, potrebovali sme normálnu človečiu, bežnú, dennú, vnútorne dynamickú, nehistorickú komunikáciu, neurčenú pre publikovanie, prirodzenú – ako keď sa pečú vianočné oblátky. Hovory lúčne a cezpoľné.

To je tá zázračnosť slova! Keď si to teraz čítam, pripadá mi to ako zázrak: je tam dianie, humor, perspektíva, symbolika, večná aktuálnosť, je tam všetko, normálny kultúrny a ľudský, rovnocenný vzťah Slováka a Čecha, ich vzájomnej kultúry a etiky, ktoré sa po stáročia blahodarne opeľujú, oplodňujú. Je to historické dielo – práve preto, že sa tak netvári, nepredstiera, je veľké, živé a tektonické práve tým, že je normálne ako človečí prazáklad, archetyp.

Podstatné dianie je tiché.

Ivan Kadlečík

Bylo mi už docela dost let, stála jsem znuděně u knihovny svého přítele a projížděla si zaprášené tituly knih. Bylo to na Pavláku, a tam se práší vážně dost. Můj prst se zastavil na knize, na kterou jsem si myslela už dlouho. *Jak se dělá chlapec*. Tehdy jsem s Ludvíkem Vaculíkem nějaký čas strávila. Ne ale moc dlouhý, protože jsem to četla v kuse, a tak jsem to měla rychle za sebou. Ono to nešlo odložit, a ani pak nešlo Vaculíka pustit z hlavy. V té době jsem ho ale osobně neznala.

Jsem ráda, že jsem se s ním tváří v tvář potkala až po jeho pětasedmdesátce. Totiž – líbil by se mi. Zatím jsem nepotkala tak zajímavého muže, jako je on. Ostatní prominou, ale tenhle měl někdy, třeba na chvíli, být aspoň prezidentem.

Nikam se necpe, a všude ho chtějí. Nerad dává rozhovory, ale vždycky v nich řekne něco, co by patřilo do sborníku světových citátů. Jen tak mimochodem to utrousí. Stejně jako poznámky typu „jak si to představujete, že jste přišla v kalhotách, vypadá to hrozně“. Je to zvláštní,

ale od Vaculíka to zní jako pochvala. Umí to říct tak, aby vám připomněl, že ty šaty minule, pane jo, to byla síla. A pak to nevydrží a mrzutě utrousí, že i takhle je to dobré. Trápí ho současné poměry, ale za tuhle dobu je rád. Politika je mu protivná, ale lidi v ní obdivuje a fandí jim. Zato národ mu leze na nervy. Václav Havel mu v jednom dopise napsal, že je morousovité svědomí národa. Ludvík Vaculík ale odmítá být jakýmkoli svědomím čehokoli. Protože prý těžko se srovnává se svědomím vlastním. To je tak ve stručnosti vše, čím bych ho charakterizovala. Ovšem první, co mě při jménu Ludvík Vaculík pokaždé napadne, jsou malá načervenalá jablka. Sladká a ne moc šťavnatá. Asi je to divná asociace, ale já ho vidím na zahradě. Jak sbírá jablka, o kterých pak píše tak, že voní i z knihy. Vidím ho, jak kosí trávu. Jak pyšně ukazuje hromadu dříví, které našťípal. Možná ho šťípal stejně dlouho, jako o něm onehdá mluvil. Vlastně to nechápu. Jednou mě Vaculík na své zahradě v Dobřichovicích přivítal v trenkách. Ale mně to přišlo přirozené a milé. Neumím si představit jiného jediného muže, u kterého bych to vzala s takovou lehkostí. Občas přemýšlím, kde se ve Vaculíkovi to kouzlo bere. Asi je to tím, že takhle má vypadat chlap. A takhle se má chovat.

A proč jsem tedy vlastně ráda, že jsem ho potkala až tak pozdě... Protože jeho Madla, to je člověk, kterého obdivuju ještě víc. Vydržela s ním všechny jeho *Petlice* a nevěry, a díky ní je z Ludvíka Vaculíka v jeho pětáosmdesáti letech šťastný člověk. Jak on říká: „Máme se dobře, viď, Madlo.“ Ale pusou k narozeninám jsem mu dala.

Renata Kalenská

Milý Ludvo,

je to fantastické, že v tom hanebně pokročilém věku máš pořád co povědět lidem, kam se na Tebe hrabe celá vláda (omlouvám se za to bídne přirovnání), lepší to vyjádřil Werich, kam se Tebe hrabe zámek plný spisovatelů.

Přeju Ti, aby Ti pořád sloužila hlava a taky všechny ostatní části těla, a pokud se dožiju, těším se na shledanou při Tvé devadesátce.

Tvůj Ivan

Milý Ludvíku!

Právě jsem telefonoval s A. J. Liehmem (Paříž). Před pár dny se vrátil z nemocnice, něco s ledvinami. Uložil mi, abych Ti vyřídil jeho přání všeho nejlepšího. To prý se některým lidem stává, že je jim 85 let. On sám nikomu nepřeje, aby se musel dožít devadesátky, protože není o co stát. Antonín říkal, že se těší, až ho někam rozfoukají, ale myslím, že se nezlobí, že stále ještě musí šlapat po zemi, třebaže mu to jde ztěžka a nikam necestuje; to ho asi mrzí nejvíc ze všeho.

Vilém
Scheinfeld 22. července 2011, 22.06

Milý Ludvíku,

už dávno ses mi vřezal do života. Poprvé jsem si Tě prohlédl zblízka u Milana Šimečky v Bratislavě, na jaře v roce 1969, byls tam tehdy se Zdenou; ten oběd si pamatuji, Milan ho připravil. S Milanem jsme byli u Vás v Dobřichovicích na zahradě. Muselo to být v roce 1976, před naší emigrací, protože jsem už jel autem. Ano, po letech jsi mi poslal fotku z toho setkání.

Ještě předtím jsi byl u nás Na klášterním na mých 43. narozeninách. Vzpomínám si na jídelní lístek, který jsem tehdy procovskysky napsal a který jste měli každý u svého talíře. Když jsi odcházel, vyžádal sis porci husích jater pro Madlu.

To jsou pravda krávoviny, bezvýznamné momentky, „out of record“. Skutečně důležité věci probíhaly na jiné úrovni. Například když jsi byl u nás Na klášterním a řekls:

„Držte ten dům tak dlouho, jak jen to bude možné. Oni by nás chtěli ožebračit, o všechno připravit. Nesmíme jim tu radost udělat.“ Nebo když jsi mi v roce 1975 (nebo až na jaře 1976?) přinesl seznam prvních padesáti titulů *Petlice*, který jsem poslal Pavlu Tigridovi a Jiřímu Pelikánovi; vyšel pod titulem *Edice Petlice – první padesátka*. Když jsme se loučili v sobotu 10. července 1976, Tys při tom hrál na housle a zpíval. Milan o tom napsal *Fejeton o loučení*. A potom naše korespondence přes hranice, skrze „železnou oponu“.

Rád bych tu korespondenci ještě za života uveřejnil. Patří k dějinám disentu, exilu, k Tvému velkému podniku VZDOR, k našim soukromým i k veřejným dějinám této země. Je to mnoho dopisů! (Nejdelší dopis, který jsem Ti napsal, jsem ovšem uveřejnil už v roce 1994, v knížce *V kradeném čase*; ten byl ovšem psán jako text pro *Listy*; ledaže ho tehdy Pelikán nakonec do čísla nezařadil. A pak – před třemi lety – drobnosti týkající se *Obsahu*.)

Ale vedle toho jsou i naše soukromé rozhovory a pře. Dávno před lety, v Bratislavě, na okraji nějaké konference, jsme seděli v restauraci hotelu, kde jsme bydleli, moje Helena byla u toho. Ptal jsem se Tě, zda si uvědomuješ, že jsi svými eskapádami odsoudil Madlu k svého druhu celibátu. Ty ses tehdy vykroutil tvrzením, že pro Madlu už „to“ nebylo tak podstatné. Helena mi měla za zlé, že jsem byl tak dotěrně přímý, ona mi vždycky zazlívá, když se nechovám konvenčně, jak tomu ona rozumí.

To mi běhá hlavou, když na Tebe myslím. Připomínáš se mi ovšem, a nejenom mně, týden co týden, svým *Posledním slovem* v úterý. Často dojde k souznění, někdy k disharmonii, občas je to tak jen vaculíkovsky soukromé: ale i za ty informace navíc, jen o Tobě, jsem vděčný.

Když na Tebe myslím, taky si uvědomuju, jak mě život obdaroval, až nezaslouženě, když jsem dostal takové přátele, jako jsi Ty, jako byl Milan, Jan Vladislav... Čím víc mě opouštějí přátelé, kteří patřili k nejbytotnější podstatě

mého života, čím víc zůstávám osamocenější, tím víc si přeji, abych se nemusel trápit steskem po těch, co mi ještě zůstali. Jsem jen o šest a půl roku mladší – Ludvíku, prosím Tě, přežij mě!

K Tvým narozeninám všechno nejlepší! Nejen zdraví, také hodně lásky. S ní se dají snášet i nejhorší nemoci, něco o tom vím, hodně zblízka: od naší dcery Bereniky, co má od loňského podzimu hrob u Sv. Markéty. To jediné Ti nepřeju: abys přežil některé ze svých dětí.

Vilém
Scheinfeld 3.–7. července 2011

P. S. Jen namátkou z dopisu 14. června 1983
(z Hannoveru, posláno po Wolfgangovi):

Milan Ti referoval správně. Považuji skutečně *Český snář* za geniální dílo. Je to velké štěstí, že sis na psaní našel čas a že jsi dokázal navzdory všemu ostatnímu knížku dokončit. Moje žena v tom ležela všechn volný čas po několik dnů, nosila mi to do pracovny a předčítala pasáže, které ji zvlášť upoutaly. Málem nechápu ten pokřik, který svého času byl kolem rukopisu; samozřejmě že chápu, i když objektivně vzato i podle mého osobního gusta a pocitu to byl pokřik nesmyslný.

Ako mi Ludvík poradil a pomohol

Najkrajšie spomienky mám na Ludvíka z najhorších čias a to je už dávno. Možno si na tie príhody sám spomína len nejasne – ak vôbec.

Ta prvá je z jesene, asi už z konca novembra 1968. *Kultúrny život* nevychádzal od septembra, stal sa prvou obeťou husákovskej normalizácie. Nechceli sme to ešte brať na vedomie. Naše vydavateľstvo zažiadalo o novú registráciu pod názvom *Literárny život* a my, celá redakcia aj s práve menovaným šéfredaktorom nevychádzajúceho týždenníka Dominikom Tatarkom, sme sa dennodenne schádzali v redakčných miestnostiach na Štúrovej ulici. Dnes tam máme pamätnú tabuľu, ktorej polovicu už odstránili, vtedy sme tam chodili len tak, „čakať na Godota“, ktorý pochopiteľne nechodil.

Namiesto neho sa tam jedného dňa objavil Ludvík a ešte dvaja z redakcie *Literárik*, čiže *Listov* (s hanbou sa priznám, že si už nepamätám, ktorí to boli). *Listy* totiž ešte v Prahe normálne vychádzali. Nebola to len priateľská či kondolenčná návšteva, naopak: prišli s konkrétnou ponukou venovať nám špeciálne číslo svojich novín, ak im dodáme do dvoch týždňov materiál. Hneď na mieste sme to dohodli aj s rámcovým obsahom – veď sme zhruba vedeli,

čo chceme povedať...

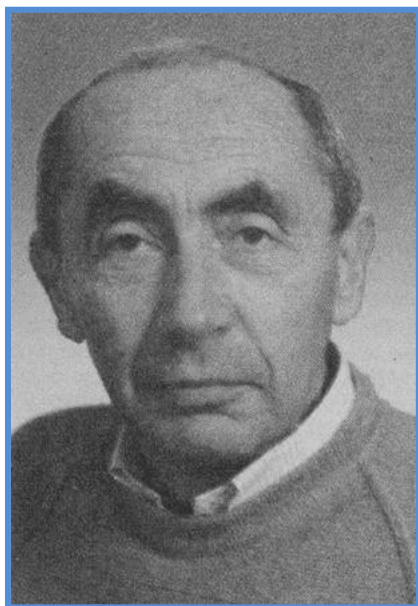
A prečo si z toho stretnutia tak presne pamätám akurát Ludvíka? Veru nielen pre jeho slávu z tribúny *IV. spisovateľského zjazdu* pred poldruha rokom, ani preto, že sa mi páčila jeho *Sekyra*. Videlo sa mi, že celú akciu vymyslel a inicioval práve on a že to robí z bytostného záujmu o Slovensko a o našu situáciu. No a ešte mi len tak, v reči daroval heslo na mojich budúcich desať neľahkých rokov. „Prosím vás, *nepředposírejme se!*“ prehodil na čiusi námietku proti akejsi téme v plánovanom pražskom čísle *Kultúrneho života*. Akcia sa, mimochodom, vydarila: naše noviny skutočne naposledy vyšli v Prahe s dátumom 5. decembra 1968, pod spoločnou hlavičkou s *Listami*.

Spomínam si ešte ako Ludvík s Milanom Šimečkom o pár rokov neskôr na našej jurskej chate vyspevoval veselé i smutné, moravské i ruské piesne a môj muž nás zabával príhodami z ročného rekreačného pobytu v bratislavskom Justičáku a v ilavskej pevnosti. Pamätám sa na napínavé skrývačky pred eštebákmi pri ďalšej Ludvíkovej návšteve v Bratislave. Vtedy tu totiž chcel postretieť čo najviac ľudí zo svetlej i zo šedej zóny, ktorí by mu mohli posieľať fejtóny či dokonca mali niečo do edice *Petlice*. Vlastne znova prejavil s nami solidaritu, pokúšal sa prebudiť zakríknutých, predpo...ých.

Neviem, prečo to všetko rozprávam takto po novinársky v tretej osobe. Chcem ti, Ludvík, hlavne povedať, aj keď takéto reči asi nemáš rád, že si mi bol v tých chmúrnych sedemdesiatych rokoch vždy vzpruhou, povzbudením, príkladom, že som bola šťastná, že existuješ a že robíš všetko to, čo tak zázračne zvládaš a organizuješ. A pritom sám tak krásne píšeš. Takže nešlo len o to jedno slovo, o to nepředposírání, za čo som ti dodnes vďačná .

Preto: mnogaja ljeta, milý Ludvík, a teš sa zo života, aj keď ťa všeličo naokolo otravuje! To ti prajem aj menom dcéry Julky, ktorá ťa obdivovala hádam ešte viac ako ja,

Agneša

Z nějakých důvodů – zjevně kalendářních – je Ludvík Vaculík pořád o čtyři roky přede mnou. Jsem tomu rád. Svědčí to o prostém faktu, že jsme ještě pořád oba na tomto světě.

Pobývali jsme kdysi nějaký čas v jedné redakci, kde se mně patnáct let líbilo. Ludvík do těch novin (*Literárních*) vstoupil později, ale zato v době, kdy skutečně něco znamenaly. V nemalé míře právě jeho zásluhou. To, jak sledoval „obrodný proces“ v Semilech, je podnes jedno z nejpřesnějších svědectví o tom, jak to skutečně probíhalo.

Pak jsem z Čech přesídlil do Bavorska. Dobře vím, že se to – nejen Ludvíkovi – nelíbilo, ale tak tenkrát běžel život. Každý si může za to, jak ho uskutečňuje. Dělali jsme to každý po svém. Ze stařeckého pohledu se mi zdá, že jsme se – alespoň my dva – na národa roli dědičné neprovinili.

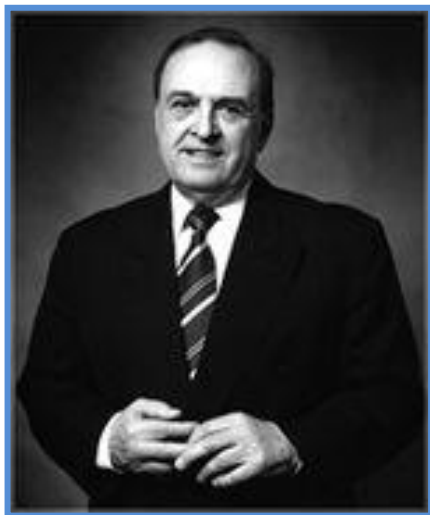
Ale mám tu jednu historku z roku 1983. Nevím odkud, ale dostal se mi tehdy do ruky samizdatový Vaculíkův

Český snář. Fascinovaně jsem se dozvídal, jak žijí moji přátelé a známí. A uvěřil jsem autorovi jeho uhrančivé líčení natolik, že mi to nedalo a začal jsem taky psát deník. Pojmenoval jsem ho tehdy *Jak jsem psal Vaculíka*. Vydržel jsem to pár týdnů, než jsem – zabeďněnec – pochopil, že *Český snář* není žádný deník, ale propracovaná próza, na kterou já nemám.

Přesto je to – ze zpětného pohledu – můj jediný podrobný záznam malého úseku života mého a mého okolí. Taky proto se tenhle text stal součástí jakýchsi „pamětí“, na kterých kutám. A kdybych se dokutal a kdyby to pak taky někdo vydal (jednu dobrou vydavatelskou duši už mám na své straně), tak bude možno si to i přečíst.

Je mi smutno z toho, že v posledních letech Ludvíků Vaculíků v Čechách silně ubylo. Ještě že pořád máme toho původního! Vydrž, chlapče, co to dá!

Milan Schulz
Mnichov 22. července 2011

Milý Ludvíku,

když jsem před lety odjížděl k Tvým narozeninám z Rovenska pod Troskami, bylo Ti šedesát. Měli jsme tenkrát jiné starosti a jiné pojetí času. Nicméně jedno je jasné, Ty provozuješ mládnutí. Čas nehubí to, co jsi napsal a uchovává tak i Tebe v báječné formě. V té už Čechům zůstaneš, ať se jim to líbí či nelíbí. A já jsem šťasten, že jsem se s Tebou znal a že Ti mohu gratulovat i k těmto narozeninám.

Tvůj Jiří Gruša

Milý Ludvíku, aby se potvrdila má teze o čase a Tvém mládnutí, zjistil jsem v okamžiku odeslání gratulačního textu, že jsem neodjížděl k Tvým šedesátinám, nýbrž k Tvým padesátinám, omládl jsi tedy o dalších deset let, navzdory tomu, s jakým zmatkařem ses kamarádlil.

Ještě jednou Tvůj JG

Vaculík Ludvík pětadesátiletý

Ludvíka Vaculíka znám skoro celý svůj život. Napřed jsem ho četla a poslouchala v rozhlase, obdivovala jako redaktora v *Literárních novinách* a ještě více za jeho projev na *IV. sjezdu spisovatelů* v létě 1967. Osobně jsem ho poznala – dnes by se řeklo *face to face* –, až když celou redakci zrušili. Tehdy Zdeněk Pinc končící filozofickou fakultu zval tyto vyhozené lidi na setkání se studenty do sklepa psychiatrické léčebny Ke Karlovu 5. Jak příhodné místo k setkávání začínajících ztroskotanců! Říkalo se tomu „pincárna“. Ludvík Vaculík mne tehdy – vedle toho, že byl hezký chlap – překvapil svoji skromností a nepatetičností. Říkal, že má tři kluky, skromnou ženu Madlenku, která dovede šetřit a levně vařit, takže to díky ní přežijí a časem se snad nějaká práce pro něho taky najde. Na podzim 1967 se opravdu nevědělo, jak to dopadne.

Do velmi blízkého kontaktu, ba až konspirativního,

jsem se s Ludvíkem dostala až v červenci 1976. Tehdy emigroval Vilém Prečan a „předal mně“ místo sebe Vaculíka jako spojku na skupinu vyhozených spisovatelů. Pak jsme se pravidelně po ránu tak jednou za měsíc setkávali na stanici Sokolovská u mozaiky, která je tam snad dodnes. Předával mně rukopisy *Petlice*, *Obsahu*, epistolae, což byly oblíbené *Dopisy přáteli*, iniciované jako forma samizdatu od Hejdánka, občas rukopisy celých tlustých knih pro Škvo-reckého, a já jemu zase předávala již venku vytištěné knihy a vzkazy „pro jeho lidi“. Přestože nikdo z nás neměl a nesměl mít doma telefon, nějak to všechno fungovalo a času jsem měla – alespoň teď mám ten dojem – snad více než v současnosti.

Obtíže s Ludvíkem občas byly. On měl vytříbený smysl pro spravedlnost. Proč by měl někdo číst celou knihu v dvanácté kopii a druhý ji mít pěkně čitelnou z prvních průklepáků? Tak ty různě kvalitní opisy míchal. Bylo to spravedlivé. Ale z exilu (především Vilém Prečan) mně sdělovali, že když jsou stránky různé kvality, musí znovu a znovu nastavovat xerox a že to zdržuje. Nikdy jsem tehdy ještě xerox neviděla, byla jsem jenom jako „posel z Liptákova“. Tak jsem Ludvíka přemlouvala, aby alespoň jeden exemplář byl stejné kvality. Nechtěl, časem ale poslechl.

Lidé se tehdy motali v kruzích, osobní se prolínalo s neveřejným, a tak jsem se postupně spřátelila s oběma tehdejšími jeho partnerkami. Dnes si pletu jména svých vnuků a vnuček a postupně vyjmenuji všechny, než se strefím do toho pravého jména. Asi to nesouvisí s demencí, protože i tehdy jsem to občas udělala a Lenku oslovila jako Madlu a naopak. Geniálně jsem to pak vysvětlila oběma. Lenka je přece druhá část Madlenky, a tak jsem vlastně to jméno řekla správně. Prošlo mně to. Obě se mnou nadále komunikovaly a myslím, že upřímně. Když jednou přijel Ludvík s Madlou na chalupu do Jelenova, požádala jsem ho, aby mně prostríhal nedávno vysazenou jabloň. Začal to

stříhat a Madla mně zavolala za roh chalupy a řekla: „Zastav ho, Vaculík řezat stromy neumí, on o tom jenom hezky píše.“

Snad jsem teď, po letech, neprozradila něco, co jsem nikdy říci neměla! Ludvíku, určitě jsi nic nikdy nezvorál. Tu jabloň stejně pak ožraly srnky. A já si nadále pečlivě vystřihuji Tvoje fejetony a schovávám do šuplíku pod televizi, abych Ti je pochválila. Ale když Ty nemáš e-mail, na Sokolovskou již nechodíš, sedíš jenom v Holešovicích nebo Dobřichovicích – a tak Tě chválím alespoň tímto způsobem.

Jo a gratuluji Ti k pětaosmdesátinám a Madle taky, za to, že to všechno s Tebou vydržela. Krásnou pusou přes Vltavu Ti posílá

Jiřina Šiklová.
7. července 2011

23. července 2011

Milý pane Vaculíku,

kalendář nám připomněl dávné předsevzetí, a tak tu stojíme jako procesí před jesličkami s kyticí lilí a chryzantém a *domácích klobásek umně vpletených*.

Místo tradičního přání připijíme Vám z dálky moravským červeným a do vlastních rukou posíláme jednu polepšenou písničku:

Krumlovská věž
převyšuje kopce,
ať si chodí
za mou milou
kdo chce.

Mezi polem
cesta samý kámen,
už se na ní víckrát
nepotkáme.

Pro jiného
půlvěnečky strání...
Ať ho ještě dlouho
Pánbůh chrání!

Zpívat se moc nedá, ale je v ní všechno,
co s láskou podepisujeme.

Marina Procházková
Eva Kopčáková
Lucie Klápa

Eva Kopčáková
Zluzie Prosecká
Zadka Půvčíková

Jak měl Ludvík Vaculík opět pravdu

Před čtyřiceti lety jsem stál po rušném nedělním dni u okna horácké evangelické fary. Měl jsem pěkný výhled na prosetínskou náves. Tu sem vjelo osobní auto a z něho vystupovaly dvě manželské dvojice: Luděk Pachman, jeho žena Evženie, Ludvík Vaculík, jeho žena Marie, řečená Madla. „Máme hosty,“ jsem volal na svou ženu Milenu. Tak začala pozoruhodná řada událostí, která začala právě tímto setkáním a navíc mým hlubokým pocitem osířelosti.

Od tohoto setkání jsem čekal od obou mužů slovo naděje a pronikavého rozboru celonárodní situace. Nyní jsem měl dojem, že sice to jsou „naši lidé“, ale že jejich dostřel nepřevyší dostřel mých celoživotních přátel, jak jsem je znal z *Akademické Ymky* nebo z církve a jak jsem se s nimi při setkání utvrzoval v určitém pojetí vztahu ke světovému dění.

K nejbližším událostem ovšem patřila i nečekaná energická návštěva církevního střediska, kde jsem s vybranými představiteli církve pracoval na novém církevním zřízení. Nečekaní hosté mne překvapili tím, že jejich ženy zůstaly sedět v osobních autech a muži, převážně bez košil, prošli celým střediskem. Jeden z našich spolupracovníků poznamenal, když hosté odešli a odjeli se všemi těmi auty, že jednoho z nich zná od soudu ze Vsetína. Hlavnímu našemu „mluvčímu“ vysvětlovali, že je zajímavé, jak toto církevní středisko vypadá. Jako vysvětlení jsem navrhl, že jsem na korespondenčním lístku do Luhačovic pozval k návštěvě Pachmanovy a Vaculíkovy právě sem, až tu budu. Dodatečně jsme ocenili pružnost naší bezpečnosti, i když ne dokonalou informovanost.

Pak jsem, 21. srpna 1971, navštívil Luhačovice a s Pachmanovými a Vaculíkovými prožil celé odpoledne v rozhovoru. Nepochybovali o tom, že lístek četl někdo „povoláný“ a já jsem slíbil, že od psaní korespondenčních lístků posílaných před závažným setkáním s uvedením data a místa ustoupím. Už mne na určité riziko takových lístků upozorňoval církevní historik prof. Rudolf Řičan, i když připouštěl, že „orgány“ zajímají více zalepené dopisy. V rozhovoru s těmito luhačovickými přáteli došlo k domluvě oslavy „stříbrné svatby“ manželů Pachmanových.

K této svatbě nakonec nedošlo, ale splnila se Vaculíková předpověď: „Když už to s tebou Evžénie vydržela dvacet pět let, tak bys ji mohl pozvat do vinárny, a když už u toho musíš mít svědky, tak jednoho nebo dva přátele, třeba mne s Madlou. Ale ne, ty musíš mít u toho řadu lidí, faráře, policii tajnou, policii veřejnou, tiskové agentury, fotografy...“

I tentokrát měl Vaculík pravdu, všechno to Pachmanovi u své stříbrné svatby měli a jako faráře, který však mohl promluvit až k půlnoci, měli mne a při vyzvednutí šachisty na policajtuře se osvědčil i tentokrát Jiří Hanzelka. Ale byli u toho i Ludvík a Madla. A Ludvík zvyšil

dramatické napětí, když například mne zadržel, abych něco předčasně neříkal a nechal historika Jana Tesaře tasit šavli a pronést s vlasteneckou šerpou přání blaha nejen jubilujícímu velmistrovi, ale celému národu, ba celému světu.

Pachmanův popis událostí v jejich vile se leckterému z mnoha účastníků zdál chudý. On ovšem velkou část večera strávil v Bartolomějské ulici.

Požehnání stříbrné svatby písemně vyhotovil arcibiskup Tomášek a farář u Sv. Havla neztratil státní souhlas k duchovenské činnosti...

Jan Šimsa

Přeju panu Vaculíkovi především zdraví, protože sil má stále dost, to je dobře! Je to člověk, který vidí hodně dopředu a jinak než my, obyčejní smrtelníci. Vzpomínám, jak jsem ho potkala, když na Strossmayerově náměstí likvidovali bezy. Se zájmem pozoroval činnost zahradníků, ocenil, že vše rozřezali na malé kousky. Já jsem byla smutná a on řekl: „No nemože byt všechno stále stejné!“ A měl pravdu.

Moc ho zdravím a připomínám, že ve stejný den jako on se narodila i má matka Eva Štolbová. Jednou to nějak slavili a natáčel se film *Fronda*...

Eva Tomková

Milý pane Vaculíku,

asi před třemi hodinami jsem se pokoušel poprvé v životě dovolat se do rádia a v pořadu Jana Rejžka *Kritický klub* na stanici Český rozhlas 6 Vám veřejně poblahopřát do éteru. Nepodařilo se – už jsem se nevešel. Nevadí. Aspoň mám o důvod víc napsat Vám pár řádků, k čemuž bych se asi jinak nedokopal.

Děkuji Vám především za urputnost a tvrdohlavost, s jakou jste v období „normalizace“ odolával zastrašování tehdejší moci. Věřím, že jste to vůbec neměl snadné, i když z Vašich fejetonů, které se mi občas podařilo přes řev rušiček zaslechnout z mnichovského rádia, by nezasvěcený posluchač mohl nabýt dojmu, že píšete o nějakém novodobém a srandovním Kocourkově. Kocourkov to tedy byl, ale že by příliš srandovní, to tedy ani náhodou.

Možná se budete chytat za hlavu. Já Vám to ale napíšu: byl jste pro mne celá ta neradostná léta jistou morální autoritou. Ve chvílích, kdy na mne padala beznaděj z toho husákovského Blbákova, jsem si vyhrabal staré *Literárky* s textem *Dva tisíce slov* anebo *Vaši Sekyru*, vydanou r. 1969 těsně předtím, než „spadla klec“. A to jsem si vždycky pak řekl: toto je normální čeština, toto je normální lidská mluva. Ne ty sračky, co jsou slyšet z rozhlasu a televize...

Vaše *Petlice* bývá hodnocena jako jeden z činů, které přispěly k zachování kontinuity české literatury. Neměl jsem to štěstí, aby se mi samizdaty dostaly do rukou přímo. To až po převratu jejich oficiální vydání. Kdybyste ale nenapsal vůbec nic, tak za tuhle statečnou a obětavou práci díky!

Ještě k něčemu se chci doznat. Bude mi za rok šedesát a celý život kantořím. Proto mě vždycky dojíká, jak hezky píšete i hovoříte o Vaší paní učitelce Svatoňové. Tož pokud by i o mně aspoň někdo z mých bývalých žáků takto pěkně smýšlel, nežil jsem nadarmo. A dost.

Buďte zdrav a vesel. A pište pořád dál. Ať Vám slouží i hlas, abyste si k tomu mohl taky řádně zanotovat. A zase někdy přijedte do Brna. Teď tu celý červenec v Divadle *Husa na provázku* běží autorská čtení českých, slovenských a polských spisovatelů, ale Vaculík nikde. Tak se hleďte polepšit...

Z jedné velké moravské vesnice Vás zdraví a všechno dobré přeje

Mirek Heindl, Brno

Co mě napadne, když se vysloví jméno Ludvík Vaculík?

Samizdat. *Dva tisíce slov*. Několik proslulých knih. Fejetony. Dopisy. První setkání na autorském čtení. A možná bych mohl pokračovat, kdybych se s ním znal více let a osobněji.

S Ludvíkem Vaculíkem jsem se seznámil vlastně náhodou. Totiž, dopisoval si s mým dědečkem Janem Šimsou, evangelickým farářem, jejich korespondence vyšla pod titulem *Vážený pane Mikule*. Když jsem byl na návštěvě u svých brněnských prarodičů, narazil jsem... vlastně už ani přesně nevím, jak to celé bylo, ale prostě jsem přišel na to, že si spolu psali. A jelikož jsem byl v té době mladý, mladší než jsem dnes, táhla mě k psaní si se známou osobností nějaká fascinace. Chtěl jsem si s ním psát, tak jsem mu tedy napsal. Po dlouhých časových intervalech jsme si vyměnili několik dopisů... a prakticky jsme se neznali. V jednom dopise mě pan Vaculík jen ujišťoval, že ho tím neotravuju, že ho zajímá moje dospívání, že to je zřejmě z těch dopisů nějak cítit či co. Takže jsme pokračovali.

Přiznám se, že jsem dosud žádnou jeho knížku nepřečetl, ale to vlastně není pravda. Se zájmem si čtu jeho pravidelná úterní *Poslední slova*, která píše do *Lidových novin*. Občas nějaké fejetony v *Literárních novinách*. A jeho deník *Hodiny klavíru*.

S Ludvíkem Vaculíkem jsem se zpočátku tedy znal přes dědečka, přes jeho fejetony a přes naše občasná dopisy. Nic víc. Až...

V roce 2009 za mnou přišla babička s nabídkou, že se v brněnském divadle *Husa na provázku* koná Měsíc autorského čtení. Podíval jsem se na program a zaujalo mne hned několik literátů, tak jsem podstoupil takový menší (skoro)měsíční literární maraton. A mezi těmi literáty byl i slavný Ludvík Vaculík. Tam došlo k našemu prvnímu setkání. Tam mi podepsal knihu – *Tisíce slov*. A tam jsem ho prostě viděl naživo.

Takže? Co svému oblíbenému autorovi, vynikajícímu a chytrému a občas i vtipnému fejetonistovi, možná i příteli (i když nevím, jestli je to patřičné takhle říct), Ludvíku Vaculíkovi k jeho 85. narozeninám popřát? Když přeju svým blízkým, kteří píšou, přeju jim hodně inspirace, aby měli pořád o čem psát. A jelikož jsem se na svém blogu na internetovém serveru *Lidových novin* také rozhodl každý týden publikovat nějaký ten pokus o fejeton (v neděli), občas mívám ty pochybnosti, jestli budu pořád mít nějaký ten námět. Jako mladý (toto přání mě neopustilo) jsem se chtěl stát spisovatelem. V současnosti píšou blog. A zatím takřka do šuplíku píšou povídky. Sem tam napíšu ten článek do časopisu. A jednou mi pan Vaculík do dopisu napsal, ať počkám, že nejdřív musím něco prožít, a pak o tom psát. To samé udělal sám. Ve škole mu poradili, ať si píše deník – vznikl *Český snář* a *Milí spolužáci*. Napsal mnoho fejetonů, které vyšly knižně. A další a další. Jo, měl bych si je konečně přečíst. Asi už jsem k tomu dorostl, o další týden po panu Vaculíkovi slavím dvacetiny. Takže, abych se vrátil k přání... přeju panu Vaculíkovi stále mnoho inspirací, aby měl pořád a zajímavě o čem psát. Snad to není troufalé. A samozřejmě mu musím popřát taky hodně sil a zdraví, protože to je v jeho úctyhodném věku dar.

Všecko nejlepší, pane spisovatelí!

Petr Hrudka, Jaroměř

Vážený pane Vaculíku,

je mi ctí a velkou radostí, že Vám mohu tímto způsobem popřát všechno nejlepší a hlavně hodně zdraví k Vaším narozeninám.

Mám velmi ráda Vaše myšlenky, úvahy a kritický duchaplný humor v knihách a článcích, které jsem doposud přečetla. I když se mi v mnoha případech zdá, že tento humor není míněný původně jako humor, ale jedná se spíše o zdravý a ulehčující nadhled nad až skoro zoufalými situacemi a děním v naší společnosti.

Jeden Váš text ale je pro mě nejkrásnější. Je to článek z *Lidových novin* s názvem *Královec*. Pocházím totiž jako Vy z Valašska, konkrétně z Valašských Příkaz a místa, které v článku popisujete, jako Ploštiny nebo jak my tomu březovému hájku říkáme Březina, velmi dobře znám.

Je to totiž jedno z mých nejbližších míst a to také věděl můj muž, takže mě tam požádal o ruku. Bydlím sice

už 5 let v malé dědině Podhradí u Luhačovic, ale procházka po hřebeni Královce a chvilka ticha v Březině s pohledy na „tarahúnské kopce“ a pak dál na Slovensko má pro mě vždycky velmi hluboký a energií nabitý prožitek.

Ve zmíněném fejetonu píšete, že „...nepovíte, kde ten Královec je, protože by tam všeci začali jezdit“. Tak trochu jsem se cítila poctěna, že patřím mezi ty, kdo toto místo zná, a úplně jsem se s touto větou ztotožnila. Kouzlo Královce totiž můžeme snad pocítit jen my, kdo jsme pod těmito kotáry žili nebo žijeme. Můj tatínek ve svých 67 letech vyjede vždycky v létě se svým bratrancem a našim strýcem Jožú Slánským (80 let), Mistrem kolářským, na traktor na královecký hřeben, povozíja sa a potom si udělajú smaženicu z hřib, spíja nebo vykládajú, jak to bylo dřív, když tu pásly krávy.

Pane Vaculíku, vždycky se dívám, jestli Vás neuvidím na Mikulášském jarmeku v Klobúkoch třeba zpívat s Mužákama v muzeu nebo u Burešů „vzadu u vína“, ale zatím jsem neměla to štěstí. Pokud by se mi to někdy povedlo, bude mi velkou ctí, pokud Vás budu smět oslovit a pozdravit „naživo“, neboť jste pro mě člověk s názory, s kterými se i já ve svých 34 letech ztotožňuji (např. averze vůči zahlcení elektronickou komunikací a všemožným globálním propojením – i když je i já využívám...). Obdivuji, že to, co si myslím nebo v myslí zatím řeším, někdo tak chytře a s neotřelým humorem popsal. Ale vím, že jste člověk také velmi skromný a nemáte rád vzletná slova, takže se dál rozepisovat nebudu, abyste mi ještě nezačal nadávat.

Takže ještě jednou všechno nejlepší.
Z Podhradí u Luhačovic zdraví

Eva Šerá.

Sekyra, říjen, husle...

Není, myslím, vůbec jednoduché napsat zamyšlení tohoto typu, jakousi úvahu, přání, aby text neobsahoval ani náznak, ani špetku patosu. Aby pisatel nesklouznul k typickým frázím nepřiměřeně velebícím oslavence a aby to vůbec mělo nějaký smysl (ani by nemusel být „vyšší“, stačí obyčejný smysl). Copak, psal-li bych přání někomu jinému, vem to čert! Ale postavit tyto mé amatérské literární snahy před oči člověku, který mě v této oblasti ovlivnil více než kdo jiný? Skoro drzost... Tož do toho.

Člověk si za svůj život vytvoří jakýsi světonázor, obvykle složený z ohromného množství názorů a pohledů různých lidí, ať už ze svého okolí, rodiny, apod. Anebo se člověk jaksi spřátelí s určitými postoji veřejně známých osobností. S názory pana Ludvíka Vaculíka se „přátelím“

více jak deset let a pořád si máme co říct. Jsou totiž neotřelé, nepodbízivé, někdo by řekl „proti proudu“, ale já bych je definoval jako jednoduše „správné“. Nejsou světové (to je označení hrozně neosobní a z oněch světových názorů nikdy nic dobrého není), myšlení pana Vaculíka sídlí na vyšší příčce – jsou především lidské... ovšem v tom pravém slova smyslu.

Teď by se čekalo, že začnu vyjmenovávat oblasti, kde oslavenec vyniká, v čem je slavný. Dělat to určitě nemíním, učinily tak stovky přede mnou a přijde jich jistě ještě fůra, daleko kompetentnějších a fundovanějších lidí (až na výjimky). My všichni víme, proč pan Vaculík nějakým způsobem figuruje v našich životech, ať už se jedná o pondělní nedočkavost na úterní *Lidové noviny* nebo o jedinečné pocity z četby prózy. Já si na něj kupříkladu vzpomenu vždy, když sekám dřevo či trávu, když poslouchám anebo hraju moravské lidovky, když vidím nějakou nesprávnost v životě (Co by na to řek Vaculík, pomyslím si v takových okamžicích), jeho knihy mi – nevím proč – evokují čas podzimu: a to je velká část mého času, přičtu-li k těmto ještě další a další. Každý zde má k němu vyvinutý zvláštní osobní vztah, který je písmem i slovem jednoduše nepřenositelný, jako zde můj, všichni víte, o čem mluvím. Máme ho prostě rádi.

Pane Vaculíku, dosud jsem používal třetí osoby, dovolte, abych ke konci přešel k druhé. Za svou osobu Vám ještě jednou gratuluju a přeju vše nejlepší k osmdesátým pátým narozeninám. Ovšem zejména poděkujte paní Jankové, za to, že mě doslova dokopala (někdy je to třeba), abych sedl a něčím Vám zde do sborníku také přispěl. Tož jsem tu něco napsal a doufám, že to není až zas tak špatné.

Matěj Matela

Vážený pane Vaculíku,

přeji vám všechno nejlepší k dalším významným narozeninám. Chtěl jsem to poslat poštou, ale to jsem prošvihl, nepřišlo by to včas. Příště se polepším. Stejně jsem nevěděl, co mám poslat, pohlednici s budovami z r. 1666 uvnitř kapské pevnosti zvané Zámek (the Castle) a Stolo-
vou horou v pozadí, nebo moc pěkně graficky upravenou kartu s delfíny? Jedno z toho dostanete za rok.

Doufám, že jste v pořádku a pilně píšete. Nemohu teď bohužel sledovat Váš sloupek v *Lidovkách*, protože ony zavedly na internetu předplatné. Ale i jinde je leccos od Vás, moc se mi líbilo Vaše další *Jaro je tady?* Jen při mé paměti nevím, jestli je to poprvé s otazníkem. Doufám, že mi bude dostupná Vaše „recenze“, také v *Literárnkách*.

Mnóga ljéta živijó!

Váš Petr Vavruch
Kapské Město

Pan

Ludvík Vaculík
novinář, spisovatel,
dobrý člověk

P R A H A

Vážený pane,

díky paní Aleně Jankové, Vám posílám gratulaci k narozeninám.
Přeji Vám především hodně zdraví, protože od toho se vše další v našem věku odvíjí. Takže ještě jednou pevně zdraví do sta let a potom dalších svižných 50 navrch. Samozřejmě taky příjemné a sympatické lidi v blízkém okolí.

Jsem rád, že jsem Vás jednou mohl vézt z Prahy na besedu do knihovny v našem městě. Jsem taky rád, že jsem byl a jsem Vaším pilným čtenářem a tak sborník ze IV. sjezdu spisovatelů, Listy a obrodný proces v Semilech, Dvatisíce slov, Sekyra, Český snář a Cesta na Praděd jsou u nás **doma**.

Srdečně Jaroslav Kos s ptáčaty

Z Rychnova nad Kněžnou
v měsíci červenci,
kdy jsem taky spatřil světlo světa.

Proč nikdy nepotkám Ludvíka Vaculíka

Ze všech duší, které působí v nám všem společném prostoru, mě osobně rozhodujícím způsobem ovlivnila jediná: duše Ludvíka Vaculíka. Moje první setkání s ní zprostředkoval román *Loučení k panně*, který mě ohromil. Vrtało mi hlavou, čím to je, že kniha, jejíž hlavní linie spočívá v tom, že poněkud ješitný hrdina, který není schopen mít ukotvené vztahy se ženami, prožívá vztah další a ještě nemožnější, je tak nádherná. Autorem jsem se začala zabývat a jeho texty vyhledávat. Četba to vždy byla rozporná. Vedle hluboké citovosti se ocitala neschopnost ji projevit. Vedle věcí, které autorovi tolik leží na srdci, často stála zarputilost připustit jiné alternativy. Pravdomluvnost a upřímnost hraničila s neurvalostí, nesporné právo na vlastní názor s iritujícím zdáním neomylnosti. Aniž bych si to uvědomila, tato duše mě zasáhla právě tím, jak je nedokonalá. Nic na sebe nesmlčuje, nic neskrývá, celá se dává všanc. Skrze ni jsem objevila člověka, kterému nelze něco neodpustit, kterého není možné nemít rád. Přes všechny lidské nedostatky je v něm totiž právě ta duše, veliká, milující, statečná, která překračuje průměrnost člověka. Shodou okolností je

to přesně typ duše, který ve své realitě postrádám, duše, která v životě jednala, činila nepopulární rozhodnutí, žila, chybovala, trápila se a opět se zotavovala. Tím se stala mým vzorem, příkladem, který mi připomíná, že i vzepětí a vlastní cesta jsou v možnostech chybuujícího člověka.

Právám si občas s panem Vaculíkem se znát, vyměňovat si s ním knihy, rozprávět s ním o životě a umění, mít přímý přístup k jeho vidění světa, mít možnost vědět, jak by moje žití reflektoval. Jenomže co kdybych si tím svůj vzor zkazila? Možná bych zjistila, že si pan spisovatel nerad povídá, dělá kategorické závěry, zapomíná na sliby, nebo co já vím, třeba si uprostřed rozhovoru začne zpívat, jako by ho společník vůbec nezajímal. Mám také velkou nevýhodu, pro kterou možnost našeho setkání už úplně odpadá: jsem žena a nechci být dotěrná. Bohužel ale nejsem ani muž, a proto Ludvíka Vaculíka nikdy nepotkám.

Díky laskavé nabídce paní Jankové s ním ale přece jen můžu navázat kontakt, a sice virtuálně, v těchto internetových novinách. Setká se se mnou skrze text, stejně jako se s ním setkávám já každé úterý prostřednictvím *Posledního slova*. Výhodou je, že se zde nevidí, jak autor vypadá, nepozná se ani, že jsem v podstatě nejistá, neprůbojná a mlčenlivá osoba. Směle panu Vaculíkovi můžu poděkovat a projevit přání, aby mě ještě dlouho inspiroval. Dokonce mu k tomu můžu zanotovat obligátní „hodně štěstí, zdraví“, věc, kterou bych si před jeho hudebním sluchem nikdy netroufla. Otevřeně mu také můžu říct, že pro mě hodně znamená, protože kdo ví, na internetu se za ženským jménem klidně může skrývat pán a od muže tato slova zní úplně jinak. Ať tak nebo tak, sám Ludvík Vaculík jednou napsal, že se píše lepší částí bytosti. Kéž by ho tedy aspoň potěšilo, že se právě jeho zásluhou v jedné lidské bytosti tato lepší část probudila a teď mu skromně, ale srdečně, přeje vše nejlepší k narozeninám.

Martina McLenehanová

Dobrý den,

nemá valného smyslu svářet jakákoliv spektakulární přání, tedy krátce: nechť dlouho živ jest náš král! Vždy, když se procházím roumovským podhradím, o kousek víc Vám rozumím. Snad. Doufejme. Stojíte za to, aby Vám lidé rozuměli.

Váš J. Dvořák
Luhačovice

Pane Vaculíku,

zdravíme Vaši paní i Vás.

Přejeme Vám všechno dobré, jasnou mysl a zdraví. Vaše starost o společné je obdivuhodná. Jsme Vám vděční za Vaše postoje i texty (vždy je vyhlížíme). Učíte lidi přemýšlet a brát se za lepší. Lhostejnost a hloupost je snad největším nebezpečím.

Ať se Vám i nadále dobře daří.

Václav Vacek, farář letohradský
a Jana Kalousková

Vážený pane Vaculíku,

potkal jsem Vás dvakrát v životě. Nejprve jsem potkal Vaše *Morčata* a domníval jsem se, že zde získám dostatek rad pro jejich chov. Nezískal, zato jsem ve vašich knihách získal dostatek rad pro své žití. Pak jsem Vás potkal (myslím) v Sedlci-Prčici, šli jsme proti sobě, ale bohužel poděkovat Vám za Vaše knihy jsem si netroufl. Tak děkuji alespoň nyní přes e-mail a přeji Vám vše dobré a hojnost Božího požehnání a milosti.

Tomáš Vostrák

P. S. Fejeton U nás na Moravě je skvělý.

Dobrý den vážený pane Vaculíku,

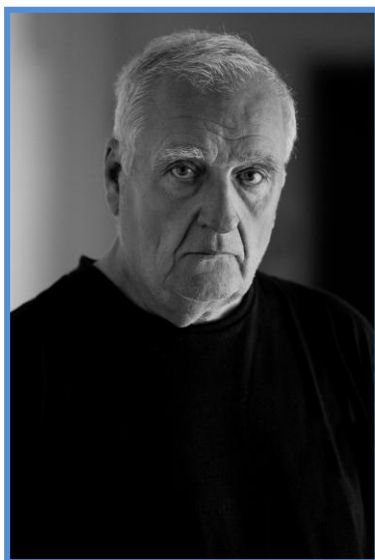
z celého srdce Vám přeju všechno nejlepší
k narozeninám.

Děkuju za všechno, co jsem mohla díky Vaším
knihám, fejetonům a úvahám, které jsem četla, prožít
a pochopit.

Děkuju, že jste, jaký jste. A přeju Vám i nám,
abyste takový zůstal.

S pozdravem

Hana Kolářová, čtenářka z Příbrami

(Foto: Milan Mošna)

Vážený,

dovolte mi, abych vyjádřil hlubokosklon, od našeho posledního setkání při udělování *Ceny Ferdinanda Peroutky*, už zase uplynul lokýtek času, stejně jako při setkání na rozhlasovém festivalu v Poděbradech či v hospodě *U Dolejších* v Podolí.

Když jsem právě v sobotu 23. července od 12.10 vysílal půlhodinové laudatio na Vaši počest, zpráva, že je Vám už pětasedesát, zaujala více než deset tisíc posluchačů internetových vln *Rádia Haló Futura*.

Bohužel, povídání o Vás bylo rámováno, před gratulací i po ní, zprávami o nepochopitelné smrti převážně mladých lidí v Norsku. Ale Vy sám nejlépe víte, že dění kolem nás se skládá více ze smutku než z malých radostí.

Vše nejlepší k narozeninám přeje

moderátor Petr Burda.